

Netto-uitvoer dankzij koersen op kwaliteit

INTRO: Import van topstieren leidt tot resultaat. De kwaliteit van sommige rassen is zo hoog dat er volop wordt geëxporteerd. Een overzicht van de actuele situatie bij de stamboeken.

AUTEUR: Jacco Keuper

TEKST:

Nederland kent negen vleesveestamboeken. Op één na hebben alle rassen hun oorsprong in het buitenland. Begin jaren tachtig, toen de zoogkoeienhouderij opbloede, was er dan ook een ruime import van fokvee. Na jaren fokken, keuren en selecteren is de kwaliteit van de Nederlandse dieren flink toegenomen. Bij sommige stamboeken is de kwaliteit zo hoog dat ze zelfs weer embryo's terugleveren aan subfokkers in het land van oorsprong om nieuwe bloedlijnen te brengen. Een overzicht.

Charolais

Het Charolais Stamboek signaleert een kentering. Voor de mkz-crisis werden vooral dieren geïmporteerd, tegenwoordig nemen Franse fokkers weer embryo's af. Het gaat om kleine aantallen. Vroeger werden jaarlijks circa 15 dieren hier naartoe gehaald, en evenveel geëxporteerd. De import is nu vrijwel stilgevallen, terwijl de export wat is toegenomen.

De export gaat met name naar Frankrijk. De prijs van fokvee hier is lager, maar dat is niet de hoofdreden. De Fransen zijn onder de indruk van de kwaliteit en de bloedlijnen in Nederland. Andere landen kopen niet in Nederland. Waarschijnlijk omdat ons land geen internationale naam en faam geniet. Nederland heeft het kleinste stamboek van Europa, zelfs in Luxemburg telt het stamboek meer dieren.

De export gaat vaak door contacten uit het verleden, mond-tot-mond-reclame en ook het fokwaardeprogramma werkt positief. Vooral van het voortbestaan van dat laatste is de toekomstige export afhankelijk. Als het na de testfase (eind 2005) blijft bestaan, is Charolais het enige stamboek met een objectieve vaststelling van fokwaarden. Anders zullen Franse kopers afhaken omdat Nederlandse fokkers niet voldoende betrouwbaarheid bieden.

Blonde d'Aquitaine

De import heeft lang niet meer de omvang van 10 jaar geleden: op een enkele fokstier na is er nauwelijks import meer van fokvee. In 2002-2003 betrof het 21 dieren.

De export groeit nu de prijzen weer wat aantrekken. Vooral Duitsland is met een groeiende populatie een goede afnemer. Maar ook uit Tsjechië en Portugal is er dit jaar al vraag geweest. Ook België koopt, nu Nederlandse inspecteurs daar dieren inschrijven voor het Belgische stamboek. Naar bakermat Frankrijk gaan geen dieren. Daar is het potentieel zo groot, dat de Nederlanders er niet tussenkomen.

Limousin

De grootste deel van de Limousins die ons land binnenkomen zijn broutards voor de mesterij. Slechts enkele topfokkers halen een fokstier uit Frankrijk. De invoer van vrouwelijk fokvee ligt vrijwel stil. Het gaat jaarlijks om 5 tot 10 dieren.

De export van fokvee is heel rustig. Alleen via particuliere handelaren gaan wat dieren naar het buitenland. Een paar jaar geleden kreeg het stamboek nog geregeld vraag vanuit het buitenland, maar dat is nu voorbij. Daarom gaat het stamboek aan de weg timmeren: reclame maken bij exporteurs en het onder de aandacht brengen bij buitenlandse stamboeken. De Fransen hebben hun markt afgeschermd, maar landen als Spanje, Ierland en nieuwe EU-landen bieden kansen.

Piëmontese

Veterinaire belemmeringen en de grote afstand tot de basis in Italië maken dat de import van Piëmontesen vrijwel stilligt.

De export is ook heel gering. Alle handel gebeurt binnen Nederland - dit terwijl de kwaliteit van de Nederlandse veestapel niet veel onderdoet voor de Italiaanse. Er zijn ook wel eens contacten geweest met Ierland,

Duitsland en Argentinië, maar allemaal mondjesmaat. Dat komt doordat in Nederland Piëmontesen vooral hobbymatig worden gehouden. Dan is het geen must om exportmarkten aan te boren.

Belgisch Witblauw

Nederlandse BWB-fokkers importeren meer dieren vanuit het moederland. Het stamboek breidt uit, vooral op de Veluwe. Daarnaast zijn er ook fokkers die aanvoeren ter verbetering van hun veestapel.

De export staat op een laag pitje. Uit het zuiden van het land gaan wel wat fokdieren naar België; enkele topdieren. De verklaring ligt in het feit dat veehouders niet veel dieren over hebben. Het overschot zou groter zijn bij embryo-winning. Maar spoelen gebeurt minder dan vroeger, een paar topfokkers doen het nog.

Verbeterd Roodbont

Export van Verbeterd Roodbont is er niet, levend, noch in de vorm van embryo's of sperma. Daarentegen is er een levendige handel binnen Nederland. De binnenlandse vraag is groter dan het aanbod. Import is er ook niet. Een aantal jaren terug heeft een fokker Vlaamse dieren geïmporteerd voor verbreding van de bloedlijnen. Dat is nu niet meer aan de orde. De bakermat speelt een essentiële rol bij het ontbreken van im- en export. Andere stamboeken nodigen juryleden uit het land van oorsprong uit, gaan naar buitenlandse keuringen en vergelijken hun waar daarmee. Dergelijke contacten ontbreken hier, de basis van Verbeterd Roodbont ligt hier.

Marchigiana

In het verleden gingen Nederlandse Marchigiana's naar Duitsland, België en Zimbabwe. Ook waren er contacten met Argentinië en Uruguay. Dat werd door BSE en mkz uiteindelijk niks. Sinds een half jaar trekt de vraag weer aan. Het betreft het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Denemarken en Rusland. De import ligt stil omdat vee in Italië gigantisch duur is. Door een goedlopend project dat met EU-subsidie is opgestart beuren Italiaanse fokkers €6,50 per kilo voor hun slachtdieren.

Hereford

Het stamboek groeit jaarlijks met acht tot tien fokkers. Bestaande fokkers kunnen de aspirant-leden niet volledig van uitgangsmateriaal voorzien. Jaarlijks komen 15 tot 20 dieren uit Denemarken en Duitsland. Het stamboek wil graag dieren uit Engeland, maar EU-regels verhinderen dat. Export vindt plaats naar Duitsland en België. Bij die laatste zijn de ontwikkelingen pril. Het Nederlandse stamboek neemt drie Belgische fokkers op sleeptouw die onlangs zijn gestart.

Gasconne

Eén bedrijf haalt fokvee uit Frankrijk. Het betreft topstieren voor verversing van de bloedlijnen. Andere fokkers kopen daar hun uitgangsmateriaal weer. Export is er niet. Er is wel eens vraag geweest uit Frankrijk en Engeland. Daarbij gooide mkz roet in het eten.

Bijschrift figuren:

De import is niet meer wat het geweest is: op een enkele fokstier na is de import opgedroogd. De export draait levendig.